

[Landbrugsministeren.]

Det ærede medlem hr. Nielsen-Man gav en særdeles velbegrunderet anbefaling af de ændringer, der er forslået til forslaget, og af forslaget, som det således bliver ændret. Det ærede medlem beklagede, at jeg havde modsat mig et ønske fra hans side om en bemyndigelse for landbrugsministeren til, når en landbrugsejendom nedlægges til bymæssig bebyggelse, til erstatning herfor at kræve afleveret tilsvarende jord eller en afgift. Når jeg har måttet afvise dette forslag, er det, fordi det i realiteten vil betyde en fordyrelse af byggeriet omkring byerne, og det kan jeg ikke anse for rigtigt at gå med til at gennemføre.

Det ærede medlem hr. Chr. Nielsen kritiserede stærkt de foreslåede ændringer. Mon den kritik, det ærede medlem fremsatte her i går, virkelig er så velovervejede? I alt fald, dersom det ærede medlem ser sagligt på sagen, vil jeg tro, at den ikke er særlig velovervejede.

Det er jo navnlig § 9 i forslaget, som begrænser adgangen til at erhverve mere end 2 ejendomme, og § 11, som begrænser arveoverdragelse til kun 2 landbrugsejendomme over 35 000 kr.s grundbeløb, der er blevet ændret. Vi må erindre, at staten efter vedtagelsen af statshusmandsloven i fjor har forkøbsret til alle landbrugsejendomme i fremtiden, også dem, der sælges til en person, som i forvejen har mere end 2 ejendomme. De er altså underkastet bestemmelsen om statens forkøbsret, og staten kan til enhver tid, når sådanne personer ønsker at købe flere ejendomme, også i fremtiden erhverve dem, hvis priserne passer. Kun forsåvidt staten skønner, at der betales en overpris, bliver der efter statshusmandsloven en mulighed for at erhverve flere end 2 ejendomme.

Alle mener, tror jeg nok jeg tør sige, at efter forkøbsrettens indførelse vil der komme jord nok frem til oprettelse af nye brug. Det er derfor tillægsjord til de indeklemte husmandsbrug, det gælder om at fremskaffe og fremskaffe snarest muligt. Det er netop i disse uger 28 år siden jeg sammen med 5 andre partifæller i folketinget rejste spørgsmålet om tillægsjord til de indeklemte husmandsbrug, uden at det dengang var muligt at trænge igennem med kravets nødvendighed og kravets betydning. I de år, der er gået siden, tør jeg nok sige, at kravet har fået større og større tilslutning ude i befolkningen og også herinde i rigsdagen, og det er mig derfor naturligvis en stor glæde, at der i det høje landsting fra alle sider, ikke alene i udvalget, men også her i

tinget, er givet udtryk for, at spørgsmålet om tillægsjord til de indeklemte husmandsbrug bør løses og bør løses snarest muligt. Ved de ændringer, der her foreslås gennemført, bevarer enhver retten til at erhverve mere end 2 ejendomme. Til gengæld må der afleveres jordarealer, der svarer til 20 pct. af de ejendomme, som købes, og til en pris, som statens jordlovsudvalg skal godkende. Der vil derfor ved gennemførelsen af disse ændringsforslag i den kommende tid blive langt større mulighed for at fremskaffe tillægsjord, end hvis ændringsforslagene ikke blev gennemført.

Jorden må jo afleveres dér, hvor der er brug for den, og hvor vedkommende køber kan skaffe den. Hvis det ikke passer at aflevere jorden fra den købte ejendom, er der intet i vejen for, at man kan stille krav om, at den må afleveres fra andre ejendomme, som den pågældende ejer, og hvis det ikke lykkes, fordi vedkommende ikke vil sælge jord fra de andre ejendomme, ja, så kommer der ikke noget ud af handelen, d. v. s., så får han ikke ret til at eje mere end de 2 ejendomme, han har i forvejen. Det samme gælder med hensyn til prisen. Dersom der ikke opnås enighed mellem statens jordlovsudvalg og køberen af vedkommende ejendom om prisen for de 20 pct. jord, der skal afleveres, så kommer der heller ikke noget ud af handelen, og så får han heller ikke lov til på den måde at komme til at eje mere end 2 ejendomme. Det vil derfor ses, at der her er et middel til at skaffe tillægsjord i betydeligt større omfang, end der har været hidtil efter den gældende lovgivning, også efter gennemførelsen af statshusmandsloven i fjor.

§ 11 vil efter min mening virke endnu bedre med hensyn til fremskaffelse af tillægsjord, og navnlig når det drejer sig om at fremskaffe den hurtigst muligt, idet retten til arveoverdragelse af flere end to ejendomme over 35 000 kr.s grundbeløb er betinget af, at de 20 pct. jord er afleveret inden den 1. oktober 1954. Hvis man ikke inden den tid har opfyldt denne betingelse, kan der ikke ske arveoverdragelse, men opfylder man denne betingelse, er en ejendom, som på den måde overgår i arv, også fritaget for indgreb i fremtiden. Hvis det derimod drejer sig om almindeligt salg eller køb af en ejendom, selvom det er den samme ejendom, skal der efter § 9 til enhver tid, når den overgår til en mand, der har to ejendomme, afleveres 20 pct. jord enten af denne eller af de andre ejendomme.

Disse bestemmelser er efter min mening en stor fordel for begge parter, både for